

Kivinevan tuulivoima- ja aurinkopuiston osayleiskaavan laatiminen

Kunnanhallitus 01.02.2023 § 41

Kivinevan Tuulipuisto Ky on tehnyt aloitteen Siikalatvan kunnalle tuuli- ja aurinkovoimarakentamista ohjaavan osayleiskaavan laadinnasta Kivinevan alueelle. Alue sijaitsee Siikalatvan kunnan länsipuolella Hyvärilän kylän pohjoispuolella. Tuulivoimalat tulisivat sijoittumaan Kivinevan, Hautakankaan, Tuohisaarennevan, Lehtinevan ja Karkulehdon alueelle. Alustavasti suunnitellun hankealueen pinta-ala on noin 3800 hehtaaria. Osayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 44 §:n ja 77 a §:n mukaisena yleiskaavana, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakennusluvan perusteena.

Alustavan suunnitelman mukaan suunnittelualueelle olisi mahdollista sijoittaa enintään 23-28 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä maanpinnasta. Voimaloiden nimellisteho olisi n. 8–10 MW/voimala. Kaavoitusprosessin aikana selvitetään myös alueen soveltuvuutta aurinkoenergian tuottamiseen alustavasti arvioiden noin 100-300 MWp.

Kunta laatii suunnittelualueelle osayleiskaavan yhteistyössä Kivinevan Tuulipuisto Ky:n kanssa. Kivinevan Tuulipuisto Ky:n nimeämänä vastaavana projektikonsulttina hankkeessa toimii Etha Wind Oy. YVA:n ja osayleiskaavan laadinnasta vastaava konsultti tullaan nimeämään ja hyväksyttämään kunnalla myöhemmin.

Kivinevan Tuulipuisto Ky vastaa osayleiskaavan laatimisen ja osayleiskaavatyössä tarvittavien selvitysten laadinnan konsulttikustannuksista kokonaisuudessaan. Kunta vastaa kaavaproessin hallinnollisista kuluista ja ohjauskuluista.

Tavoitteena on, että kaava olisi valmis kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi lokakuussa 2025.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Pirre Seppänen

Päätösehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy Kivinevan Tuulipuisto Ky:n aloitteen tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaavan laadinnasta Kivinevan alueella ja päättää käynnistää osayleiskaavan laadinnan lisäyksellä, että tuulivoimalan etäisyydet asuin- ja lomarakennuksiin tulee olla vähintään 2000 m, sekä toimijan tulee huomioida KH 7.12.2022 § 295 tekemän päätöksen mukaiset vaatimukset kaavan hyväksymiselle siirtolinjoja suunniteltaessa. Kivineva Tuulipuisto Ky:n tulee hyväksyttää Siikalatvan kunnanhallituksella valitsemansa kaavakonsultti, ennen osayleiskaavan laadinnan aloittamista. Kivinevan Tuulipuisto Ky vastaa kokonaisuudessaan osayleiskaavan laadinnan, selvitysten ja suunnitelmien kustannuksista, sekä kuulutus- yms. kuluista. Kaavoituksen käynnistymisestä ilmoitetaan

kuntatiedotteessa ja kunnan nettisivuilla. Kaavoitushankkeesta ilmoitetaan myös Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskukseen.

Päätös:

Aaro Vikki esitti asian jättämistä pöydälle. Kunnan tuulivoimaan haetaan linjaus valtuustolta ja käsitellään sen jälkeen uudestaan. Myllykoski kannatti Vikin esitystä.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle valtuuston iltakoulun 27.2. jälkeiseen aikaan.

Puheenjohtaja Junno (osallisuusjävi) ja Paakki (osallisuusjävi) jääväsivät itsensä asian käsittelyn ajaksi ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi klo 16.20-16.49.

Puheenjohtajana toimi Tuomo Seppälä.

Kunnanhallitus 14.03.2023 § 74

Kunnanvaltuuston iltakoulu kunnan tuulivoimatilanteesta järjestettiin 27.2.2023. Iltakoulussa keskusteltiin siitä, kuinka paljon Siikalatvan alueelle voi ja kannattaa ottaa tuulivoimaa.

Maankäytön näkökulmasta Kivineva, joka on aivan Leuannevan ja Taikkonevan vieressä olisi kunnalle järkevää tuulivoimarakentamisen aluetta, koska puistot voivat käyttää samaa sähkönsiirtoväylää. Kivinevan alueella on myös vanhaa turvesuota, jolle aurinkovoima on hyvä jatkokäyttötapa.

Esittelijä:

Kunnanjohtaja Pirre Seppänen

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää

1. hyväksyä Kivinevan Tuulipuisto Ky:n aloitteen tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaavan laadinnasta Kivinevan alueella. Kivinevan Tuulipuisto Ky vastaa kokonaisuudessaan osayleiskaavan laadinnan, selvitysten ja suunnitelmien kustannuksista, sekä kuulutus- yms. kuluista. Kaavoituksen käynnistymisestä ilmoitetaan kuntatiedotteessa ja kunnan nettisivuilla. Kaavoitushankkeesta ilmoitetaan myös Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskukseen.
2. hyväksyä hankkeelle kaavakonsultin. Toimija ilmoitetaan kokoukseen mennessä.
3. ettei ota käsittelyyn vuonna 2023 enää uusia kaavoitusaloitteita.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukaisesti. A-Insinöörit vastaa kaavan laatimisesta ja Ecobio ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ja vaikutusten arvioinnista.

Junno jääväsi itsensä (intressijävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi klo 17.57-18.07.

Puheenjohtajana asiakohdassa toimi Seppälä.

Kaavoituskonsultti A-Insinöörit Oy on laatinut Kivinevan tuulipuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman eli OASin, jossa esitetään vuorovaikutusmenettelyt ja kaavan vaikutusten arviointi.

Suunnitelmassa on esitetty seuraavat keskeiset tavoitteet. Kaavalla tutkitaan alustavasti noin 28 tuulivoimalan sijoittamista noin 3800 ha suuruiselle hankealueelle Siikalatvan Kivinevan, Hautakankaan, Tuohisaarennevan, Lehtinevan ja Karhunlehdon alueella. Tuulivoimalat ovat kokonaiskorkeudeltaan noin 300 metriä. Tuulivoimaloiden etäisyys olemassa olevasta rakentamisesta on aiemman päätöksen mukaisesti noin 2 km. Alue on pääosin yksityisessä omistuksessa ja hanketoimija on alustavasti sopinut alueen vuokrasopimuksista. Lisäksi alueelle sijoitetaan aurinkovoimaloita. Tämän lisäksi huomioidaan erikseen hankkeen edellyttämät sähkönsiirtoalueet, jotka sijoittuvat Siikalatvan kunnan alueelle. Hanke edellyttää YVA-menettelyä, sillä tuulivoimaloiden lukumäärä ylittää 10 kappaletta. Tavoitteena on arvioida hankkeen vaikutukset laaja-alaisesti YVA-menettelyssä ja osayleiskaavoituksessa. Kaavaprosessia ja YVA-prosessia viedään eteenpäin omina prosesseinaan aikataulullisesti samanaikaisesti.

Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuu useita tuulivoimahankkeita ja hankkeessa tavoitellaan tästä aiheutuvia synergiaetuja sekä arvioidaan toisaalta niistä aiheutuvia yhteisvaikutuksia.

Suunnittelualue ei lukeudu valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin, VAMA. Suunnittelualueen kaakkoispuolella sijaitsee maakunnallisesti arvokas maisema-alue, Junnonojan – Koskenrannan kulttuurimaisema ja pohjoispuolella Viitastenjärven rantamaisema. Suunnittelualueelta ei tunneta muinaisjäännöksiä. Suunnittelualueella ei sijaitse Natura 2000 -alueita tai muita luonnonsuojelualueita, valtakunnallisesti- tai maakunnallisesti arvokasmaisema-alueita eikä alue ole pohjavesialuetta.

Alue on luonnonoloiltaan pääasiassa metsäistä kangasmaata ja ojitettuja soita. Suunnittelualueen pohjoisosat puolestaan koostuvat laajemmista suoalueista. Alueen läheisyydessä on soiden lisäksi muutamia muita vesistöjä: Viitastenjärvi ja Kivijärvi sekä pienvesistöjä (ojia).

Suunnittelualueella ovat voimassa Pohjois-Pohjanmaan 1–3-vaihemaa- ja kuntakaavat. Nyt voimassa olevissa maakuntakaavoissa alueelle on osoitettu turvetuotantoalue. Lisäksi alueelle on osoitettu turvetuotantoon soveltuva alue.

Laadittavassa energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaluonnoksessa suunnittelualue on osoitettu potentiaalisesti tuulivoimaloiden alueeksi. Kaavassa on osoitettu myös olemassa olevien, uusien sekä ohjeellisten pääsähköjohtojen linjat, jotka eivät sijoitu itse suunnittelualueelle, mutta sen läheisyyteen.

Maakuntakaavoitukseen liittyy läheisesti TUULI-hanke, jossa tuotettiin tietoa Pohjois-Pohjanmaan alueen soveltuvuudesta tuulivoimatuotantoon ja edistettiin kestävää tuulivoimarakentamista maakunnassa.

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia yleiskaavoja tai asemakaavoja.

Kaavahankkeen tavoitteena on edistää ilmastotavoitteiden saavuttamista, hiilineutraalia energiantuotantoa, energiaomavaraisuutta sekä sähkön saatavuutta.

Kaava-alueen raja- tai tavoitteellinen voimalamäärä voivat muuttua kaavaprosessin aikana mm. lähtötietojen, laadittavien selvitysten ja niiden johtopäätösten tai vuorovaikutuksen johdosta. Alueelle laaditaan kattavasti luontoon, arkeologiaan, maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyviä selvityksiä. Lisäksi hankkeesta laaditaan melu- ja väkემallinnukset, näkemäalueanalyysi sekä havainnekuvia. Laadittavaa aineistoa hyödynnetään lähtötietona sekä YVA-menettelyssä että tuulivoimaosayleiskaavan laatimisessa.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Pekka Iivari

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää ilmoittaa Siikalatvan Kivinevan aurinko- ja tuulivoimaosayleiskaavan (MRL § 77) vireille tulleeeksi ja asettaa sen osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtäville koko kaavahankkeen ajaksi. Kaavan nähtävilläolosta ilmoitetaan erillisellä kuulutuksella, joka julkaistaan Siikalatvan kunnan internet-sivuilla, paikallislehti Siikajokilaaksossa ja Kalevassa. Nähtävilläolosta ilmoitetaan myös Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskukseen. OAS lähetetään tiedoksi myös muille viranomaisahoille mahdollisia lausuntoja varten. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa sekä YVA-ohjelmaa esitellään myöhemmin järjestettävässä yleisötilaisuudessa.

Päätös: Päätösehdotuksen mukaisesti.

Junno jääväsi itsensä (intressijäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.09-18.13.

Puheenjohtajana toimi Seppälä.

Kivinevan tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä 20.9.-23.10.2023 välisenä aikana ja siitä saatiin 5 kpl mielipiteitä ja 9 kpl lausuntoja. Samanaikaisesti oli nähtävillä myös hanketta koskeva YVA-ohjelma. Palautetta saatiin asukkailta, kuntalaisilta, viranomaisilta ja yhteisöiltä. Palautetta saatiin mm. seuraavista teemoista; luonto ja eläimistö, maisema, ihmiset ja vaikutusmahdollisuudet, virkistyskäyttö ja vapaa-aika sekä sähkön-siirtolinjat. Kooste palautteesta ja siihen laaditut vastineet ovat kaavaselostuksen liitteenä 3.

Hanketta koskeva osayleiskaavan OAS- ja YVA-ohjelmavaiheen yhteinen yleisötilaisuus järjestettiin Siikalatvan kunnantalolla 2.10.2023. Tilaisuuteen oli mahdollista osallistua myös etäyhteydellä.

Osayleiskaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on järjestetty 1.3.2024.

Lisäksi hanketoimija toteutti alueella asukaskyselyn. Sen tulokset ovat olleet lähtötietona YVA-selostuksen sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa sekä kaavan vaikutusten arvioinnissa. Asukaskysely toteutettiin sähköisenä nettikyselynä. Kyselystä tiedotettiin paikallislehdissä, minkä lisäksi lähialueen asukkaille ja loma-asukkaille lähetettiin siitä tiedote. Nettikysely oli julkisesti kaikille avoinna 10.6.-11.8.2024 välisenä aikana. Kyselyyn saatiin yhteensä 53 lähetettyä vastausta eli vastusprosentti oli noin 10 %. Vastaajista noin 47 % vastusti hanketta, noin 43 % kannatti hanketta ja noin 4 % koki, että hankkeella ei ole merkitystä itselleen. Asukaskyselyn kooste on kaavaselostuksen liitteenä 9.

Kivinevan kaavoitushanke on edennyt nyt luonnosvaiheeseen.

Osayleiskaavassa on huomioitu tuulivoimarakentamista koskevat yleiskaavan erityiset sisältövaatimukset (AKL 77 b §), koska kaava laaditaan AKL 77 a §:n mukaisena tuulivoimarakentamista ohjaavana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Oikeusvaikutteista yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakentamisluvan perusteena.

Osayleiskaava-alueen pinta-ala on noin 3 800 hehtaaria. Hanke-alue sijaitsee noin 3,6 kilometriä Siikalatvan Pulkkilan kuntakeskuksesta länteen. Osayleiskaava-alue sijoittuu osittain energia- ja ilmastovaihe-maakuntakaavan mukaiselle tv-alueelle (tv-1 301), eli tuulivoimaloiden alueelle. Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueen läpi kulkee lisäksi voimajohto (z).

Osayleiskaavaluonnoksessa kaava-alueelle on suunniteltu 28, kokonaiskorkeudeltaan enintään 300 metrin korkuista tuulivoimalaa, aurinkovoimaa ja akkuvarasto. Tuulivoimalat ovat yksikköteholtaan 8–10 megawattia (MW). Alueelle suunnitellut kaksi aurinkoenergian tuotantoaluetta ovat yhteispinta-alaltaan enintään 229 hehtaaria.

Tämän lisäksi huomioidaan erikseen hankkeen edellyttämät sähkönsiirtoalueet, jotka sijoittuvat Siikalatvan kunnan alueelle.

Suunnittelualue rajautuu luoteessa Leuvannevan tuulivoimahankkeeseen ja pohjoisessa osittain Taikkonevan tuulivoimahankkeeseen. Alue sijoittuu samalle voimassa olevan energia- ja ilmasto-vaihemaakuntakaavan mukaiselle tuulivoima-alueelle, tv-1, näiden hankkeiden kanssa. Kaavan valmistelun aikana seurataan läheisten hankkeiden osa-yleiskaavoituksen edistymistä. Hankkeen vaikutusten arvioinnissa huomioidaan myös näiden hankkeiden ympäristövaikutusten arviointien edistyminen.

Hanke toteuttaa valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) tavoitetta, jonka mukaan tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin ja tukee erityisesti uusiutuvan energian hyödyntämistä koskevien tavoitteiden toteutumista. Vireillä oleva kaavahanke perustuu osittain maakuntakaavan tv-alue-merkintään, eikä se ole ristiriidassa kunnassa voimassa olevien kaavojen kanssa.

Osayleiskaavaluonnokseen liittyy oleellisesti saman aikaisesti valmistunut YVA-selostus (Ecobio Oy), jossa hankkeen vaikutuksia on arvioitu laaja-alaisesti. Kooste vaikutusten arvioinnista on esitetty kaavaselostuksen kappaleessa 12, Osayleiskaavan vaikutukset. YVA-selostuksen mukaan merkittäviä yhteisvaikutuksia syntyy susiin, linnustoon, luonnonsuojelualueisiin ja ekologiin yhteyksiin kohdistuvista vaikutuksista, liikennevaikutuksista, meluvaikutuksista sekä kulttuuriympäristö- ja maisemavaikutuksista. Edellä mainittujen vaikutusten johdosta vaikutukset ihmisten elinoloihin muodostuvat myös merkittäviksi. Yhteisvaikutukset alueen muiden hankkeiden kanssa voivat muodostua merkittäviksi etenkin Viitastenjärven ympäristössä, mikäli kaikki alueen hankkeet toteutuvat.

Luonnosvaiheessa järjestetään osayleiskaavaluonnosta ja YVA-selostusta koskeva yhteinen yleisötilaisuus Siikalatvan kunnantalolla 3.12.2025 ja siihen on mahdollista osallistua myös etäyhteydellä.

Luonnosvaiheen kuulemisessa kaavaluonnosaineisto asetetaan nähtäville ja nähtävilläolonaikana osallisilla on mahdollisuus esittää kaavaluonnoksesta mielipiteitä ja viranomaisilla sekä yhteisöillä lausuntoja.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Pekka Iivari

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää asettaa Kivinevan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaavaluonnoksen yleisesti nähtäville 20.11.-31.12.2025 väliselle ajalle. Nähtäville asettamisesta kuulutetaan julkisesti Siikajokilaaksossa ja Kalevassa, marraskuun kuntatiedotteessa sekä kunnan internetsivuilla.

Nähtävilläolonaikana kaava-aineistosta on mahdollista jättää mielipide ja siitä pyydetään tarvittavat viranomaislausunnot.

Hankkeesta järjestetään Siikalatvan kunnantalolla 3.12.2025

yhteinen yleisötilaisuus, jossa esitellään hankkeen kaavaluonnos ja YVA-selostus.

Päätös

Päätösehdotuksen mukaisesti.

Seija Junno jääväsi (intressijäävi) itsensä asian käsittelyn ajaksi.
Puheenjohtajana toimi Tuomo Seppälä.